

Beantwoording schriftelijke vragen

van: het college

aan: de raad

betreft: vragen fractie ChristenUnie-SGP over (kinder)armoede in Leusden

datum: 26 mei 2017

In een brief van 1 mei 2017 stelt de fractie ChristenUnie-SGP een aantal vragen over (kinder)armoede in Leusden. Hieronder vindt u de gestelde vragen met de tekst over de aanleiding en de bijbehorende antwoorden.

Aanleiding voor de vragensteller

De fractie ChristenUnie-SGP vermeldt de volgende aanleiding voor de gestelde vragen:

“De afgelopen maanden is in Nederland herhaaldelijk aandacht gevraagd voor armoede in ons land en dan met name armoede in gezinnen met kinderen. Schulden zijn een groot probleem en ontwrichten álles. Schulden geven stress, kinderen groeien op in armoede en hun leven kan zomaar óverleven worden, ook in Nederland. Volgens de Sociaal-Economische Raad groeit ondanks de niet-aflatende aandacht van kabinet en gemeenten één op de negen Nederlandse kinderen op in armoede.

In Leusden staat armoede weinig op de (politieke) agenda. Toch zou hier meer aandacht voor mogen en moeten komen, want ook hier is armoede. Ook hier gaan mensen naar de schuldhulpverlening, kloppen veel mensen aan bij de voedselbank en kunnen ouders geen schoolspullen voor hun kinderen aanschaffen.

In de cijfers van februari 2017 in de rapportage Sociaal Domein staat dat het aantal kinderen (met ouders in de bijstand) 168 is. Hier kunnen we bij optellen de gezinnen van zzp'ers die eigenlijk net niet kunnen rondkomen of de gezinnen met een inkomen net boven bijstandsnivo (tot 130% van het minimum). We kunnen dus rustig stellen dat er minstens 200 kinderen in Leusden in gezinnen leven waar men weinig tot zeer weinig te besteden heeft.

Middels onderstaande vragen willen wij meer zicht krijgen op armoede in Leusden, of er überhaupt zicht op is en hoe de mensen hulp ontvangen.”

Vragen en beantwoording

Vraag 1.

168 kinderen in een gezin met ouders in de bijstand. Hebt u er zicht op of er nog meer kinderen in Leusden leven in een gezin dat moet rondkomen van het minimuminkomen?

Er is niet meer inzicht mogelijk in dit aantal kinderen, dan als het gaat om de kinderen die in beeld zijn via de ondersteuning die we als gemeente bieden. Daarbij gaat het bv. om kinderen met ouders in de bijstand en kinderen met ouders die gebruik maken van schuldhulpverlening. Daarnaast is bij hulpvragen bij Larikslaan2 de financiële situatie altijd onderdeel van het gesprek.

Wordt gemonitord hoe het met deze gezinnen gaat?

De consultant van Larikslaan2, de klantmanager van Arbeidsintegratie en de schuldhulpverlener (of het Geldloket) van Stadsring51 heeft aandacht voor de (financiële) situatie van deze gezinnen en de mogelijkheden voor (financiële) ondersteuning. Vanuit Larikslaan2 werkt ook de minimacoach om op dit gebied te ondersteunen. Ook de vrijwilligers van SMS hebben hier aandacht voor als zij inwoners spreken i.v.m. thuisadministratie of belastingen.

Wat doet u actief om armoede op te sporen?

Er is actief aandacht voor de financiële situatie van mensen die zich met een ondersteuningsvraag (op het gebied van opvoeden en opgroeien, zorg en ondersteuning, werk en inkomen) melden bij Larikslaan2 of één van onze andere partners. Daarnaast wordt armoede niet actief opgespoord. We willen wel verder werken aan bewustwording over het signaleren van armoede door (zorg)professionals, andere partners en vrijwilligers, zodat signalen van armoede beter worden opgemerkt.

Vraag 2.

Hoeveel mensen in Leusden hebben te maken met schuldhulpverlening cq. ontvangen hulp van Stadsring 51? Welke nazorg krijgt men als een traject van schuldsanering is afgerond?

In 2016 hebben 96 inwoners van Leusden zich gemeld met een ondersteuningsvraag. Bij 28 mensen hiervan is deze hulpvraag beantwoord met een kortdurend adviesgesprek of -traject. Bij 68 mensen is er een langduriger traject ingezet (gericht op stabilisatie, betalingsregeling of schuldregeling). Wat nazorg betreft: als binnen een traject de afspraken (met schuldeisers) zijn gemaakt, blijven er contactmomenten om het verloop te monitoren. Ondersteuning als budgetcoaching kan tijdens en na het traject worden ingezet.

Vraag 3.

Elke gemeente heeft Klijnsmagelden van het rijk ontvangen. Om welk bedrag gaat het in Leusden en hoe besteden wij die gelden?

Voor onze gemeente gaat het om een structureel bedrag van € 57.044,- per jaar vanaf 2017. Deze middelen worden specifiek ingezet voor armoedebestrijding onder (gezinnen met) kinderen en jongeren. Op welke wijze dit het beste kan worden gedaan, wordt momenteel onderzocht in samenspraak met onze Leusdense fondsen en maatschappelijke partners, die zich mede voor deze doelgroep inzetten.

Dit is ook als activiteit opgenomen in ons Uitvoeringsplan Sociaal Domein 2017-2018 (punt 4.5.3): "Versterken van armoedebestrijding onder (gezinnen met) kinderen en jongeren".

In de tweede helft van dit jaar zullen wij komen met een voorstel over een concrete besteding van deze middelen.

Vraag 4.

Gezinnen met een inkomen tot 110% van het minimum kunnen bij Stichting Jeugdfonds De Boom terecht voor tegemoetkomingen voor sport, muziek of hobby. Dit geldt voor kinderen van 4 t/m 17 jaar. In welke mate wordt hier gebruik van gemaakt? Kan hier per jaar één activiteit worden vergoed of meerdere?

De cijfers van 2016 laten zien dat er in totaal ruim 80 keer een tegemoetkoming is toegekend. Stichting Jeugdfonds De Boom vergoedt één sport- of muziekactiviteit per kind. Bij dit genoemde cijfer kan het overigens ook deels gaan om twee toekenningen voor één kind, als het bijvoorbeeld gaat om zowel een sport- of muziekactiviteit als vakantiecamp.

Waar kunnen gezinnen terecht vanaf 111% van het minimum of onder de vier jaar en vanaf 18 jaar? Gezinnen met heel jonge kinderen hebben vaak hoge kosten door het gebruik van luiers. Is daar oog en financiële hulp voor mogelijk?

Voor inwoners die financiële ondersteuning nodig hebben, zijn er de gebruikelijke financiële regelingen binnen de bijzondere bijstand. Daarnaast wordt ook de maatwerk vangnetregeling ingezet om te ondersteunen bij specifieke kosten. Ook is diverse keren een beroep gedaan op lokale fondsen en ook Stichting Kinderhulp / Nationaal Fonds Kinderhulp.

Is overwogen om met de Stichting Jeugdfonds De Boom in overleg te gaan om de grens op te trekken naar 120 of 130% en/of om de leeftijdsgrenzen te verruimen?

Stichting Jeugdfonds De Boom heeft gekozen voor de genoemde leeftijds- en inkomenscriteria. In de gesprekken over de besteding van de Klijnsmagelden (zie vraag 3), wordt ook met deze Stichting gesproken. Het eventueel verruimen van de genoemde criteria is één van de mogelijkheden om invulling te geven aan de Klijnsmagelden. Deze optie zal in dat gesprek dan ook worden onderzocht.

Vraag 5.

Kunnen gezinnen met kinderen voor diverse zaken ook terecht bij de bijzondere bijstand? Denk aan een schoolreisje, aanschaf fiets, schoolbenodigdheden, feestje,

kleding, medische zaken, vakantie enzovoort?

Medische kosten kunnen vergoed worden via de bijzondere bijstand (in aansluiting op en na vergoeding door de aanvullende verzekering zorgverzekeraar).

Voor de overige genoemde kosten zijn binnen de bijzondere bijstand in principe geen specifieke regelingen. Voor een aantal van dit soort kosten wordt gebruik gemaakt van het maatwerk vangnet, evenals lokale fondsen en de genoemde Stichting Kinderhulp / Nationaal Fonds Kinderhulp.

Vraag 6.

Er zijn veel landelijke Fondsen die ruimhartig uitkeren aan gezinnen in armoede. Zo helpt het Nationaal Fonds Kinderhulp gezinnen met kinderen van 0 t/m 20 en zónder bovengrens van inkomen. Ook verwante Fondsen als Leergeld, Jarige Job, Jeugdsport en het Jeugdcultuurfonds keren ruimhartig uit.

Wordt in Leusden vanuit bv Larikslaan2 een beroep gedaan op deze Fondsen? Hebt u in beeld of deze Fondsen in Leusden hulp zouden kunnen bieden, of dit een aanvulling kan zijn op het (zeer gewaardeerde) JeugdFonds De Boom?

In principe wordt vanuit Larikslaan2 en minimacoach in eerste instantie gebruik gemaakt van onze lokale fondsen. Naast Stichting Jeugdfonds De Boom gaat het bijvoorbeeld om Stichting Wim Wahle Jeugdfonds, of om een schoolfonds (een fonds waar een school zelf over beschikt voor haar leerlingen), of diaconieën van verschillende kerken waaronder bijvoorbeeld ABCD.

In deze periode komt de Huiskamer van Leusden tot stand, waarin ook verschillende van deze lokale fondsen gebundeld worden. In de praktijk is het uitgangspunt dat we in eerste instantie gericht zijn op onze eigen lokale fondsen.

Vraag 7.

Kerken in Leusden willen ook graag de minder draagkrachtige Leusdenaren helpen. Hoe vinden zij deze mensen en kunnen Leusdenaren gemakkelijk een verzoek om hulp tot de kerken richten?

We zijn blij met de inzet van de verschillende partners en fondsen in Leusden voor deze inwoners, waaronder ook die van de kerken in Leusden. Als de kerken een mogelijkheid zoeken om ondersteuning te bieden, kan het een optie zijn om aansluiting te vinden bij de Huiskamer van Leusden.

Vraag 8.

Hoe vaak is er casusoverleg armoedesignalen tussen bv voedselbank, sociale dienst, Larikslaan2? Kunt u aangeven in hoeveel gevallen dit heeft geleid tot actie voor de gemeente?

Vanuit onze integrale werkwijze is er geen specifiek casusoverleg armoede. In het geval van hulpvragen bij Larikslaan2 is financiën altijd onderwerp van gesprek, en waar nodig is er nauwe samenwerking met minimacoach, klantmanager en/of schuldhulpverlener. In het basisteam is er een accounthouder voor de Voedselbank.

Vraag 9.

De SER adviseert iedere gemeente een armoedeadviseur aan te stellen die versnippering in het voorzieningenaanbod tegengaat. Wat vindt u van dit advies voor de gemeente Leusden?

In Leusden willen we versnippering in ondersteuning en toegang tot (financiële) ondersteuning/voorzieningen tegengaan door deze samen te brengen bij Larikslaan2. Ook daarom werken minimacoach en schuldhulpverlener naast het basis- en sociaal team, is SMS aangehaakt bij Larikslaan2 en lopen de aanvragen voor Jeugdfonds De Boom via Larikslaan2. Daar komt nu de ontwikkeling van de Huiskamer van Leusden bij, waarin ook de verschillende fondsen worden gebundeld. Daarmee zetten we in Leusden een grote stap in het samenbrengen van de diversiteit aan ondersteunende en financiële voorzieningen.

De SER adviseert eveneens het inzetten van een zogenaamd kindpakket, waar alle voorzieningen in gebundeld zijn. Zou dit voor Leusden een goede optie zijn?

De komende periode – waarbij we de besteding van de Klijnsmagelden voor kinderen en jongeren onderzoeken – zullen we bekijken in hoeverre een zogenaamd 'kindpakket' passend en wenselijk zou zijn voor de situatie in Leusden.

Vraag 10.

Nieuwkomers die huisvesting ontvangen, kunnen een lening tbv inrichtingskosten ontvangen (waar ze vanwege hun financiële onmogelijkheden vaak niet omheen kunnen). Deze lening lossen ze maandelijks af, het restant wordt na 3 jaar kwijtgescholden. Nadeel hiervan is dat mensen vanaf dag 1 met een schuld worden opgezadeld die aanzienlijk op het maandbudget drukt. Hebt u al gekeken naar creatieve mogelijkheden t.a.v. de inrichtingskosten, zodat mensen niet gelijk starten met schulden? Schakelt u hier mogelijk ook de hulp van Gastvrij Leusden bij in?

In deze periode worden de mogelijkheden verder uitgewerkt. Het gaat dan bijvoorbeeld om het (deels) omzetten van de lening in een gift en/of het in een later stadium starten van de aflossing en/of op een andere wijze (financiële) ondersteuning te bieden in de eerste periode na huisvesting. Over mogelijkheden zal ook overleg gevoerd worden met NVA en Gastvrij Leusden. We hopen in het derde kwartaal hiervoor een plan vast te stellen.

Vraag 11.

Een hele goede manier om uit de uitkering te geraken is het vinden van werk. Dit hebben we allemaal aan Amersfoortse loketten uitbesteed. Sluiten deze loketten aan op de dienstverlening vanuit Larikslaan2?

Inderdaad hebben we taken op het gebied van Werk en Inkomen belegd bij partijen die in Amersfoort gehuisvest zijn. Uitgangspunt blijft dat inwoners uit Leusden integraal worden ondersteund als dat nodig is. Daarom is er speciaal aandacht voor de samenwerking tussen Larikslaan2 en de Amersfoortse partners. Een concreet voorbeeld hiervan is dat consultants ook daadwerkelijk één of meerdere dagdelen per week aanwezig zijn op locatie Larikslaan2. Dit geldt voor de schuldhulpverlener van Stadsring51, de minimacoach van Arbeidsintegratie en sinds eind mei geldt dit ook voor een medewerker van NVA. Op deze manier wordt de aansluiting versterkt.

We willen de komende periode verder investeren in de samenwerking met Arbeidsintegratie / gemeente Amersfoort op het gebied van Werk en Inkomen. Dit is ook als activiteit opgenomen in ons Uitvoeringsplan Sociaal Domein 2017-2018 (punt 4.1.2): "Realiseren van een sluitende en lokale samenwerking tussen de Sociale Dienst en Larikslaan2".

Wat doen wij in Leusden zelf om deze grote groep mensen weer op weg naar werk te helpen?

Aanvullend op de activiteiten die Arbeidsintegratie en het Werkgeversservicepunt (WSP) uitvoeren, leggen we de komende periode o.a. de nadruk op het versterken van de lokale werkgeversbenadering. Daarvoor werken we als gemeente samen met de Bedrijvenkring Leusden en de '33 van Leusden' (voorheen WorkInc, initiatief van de serviceclubs in Leusden). Deze laatste gaat in navolging van onze eigen actie in maart - in de Week van het Werk - en in samenwerking met gemeente, BKL, WSP en NVA, meerdere keren per jaar ontmoetingen organiseren tussen werkzoekenden en werkgevers in Leusden. Daarnaast wordt onderzocht in hoeverre Leusdense werkgevers als 'maatje' van werkzoekenden kunnen dienen, om zo hun kennis en netwerk in te zetten voor onze inwoners die op zoek zijn naar werk(ervaring).

Dit is ook als activiteit opgenomen in ons Uitvoeringsplan Sociaal Domein 2017-2018 (punt 4.6.1): "Onderhouden en versterken van het netwerk van gemeente en maatschappelijke partners met lokale werkgevers".